

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurii Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților recursurile ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, și inculpatul Dumbravă Marian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Dumbravă Marian Vasile, născut la 05 august 1978, originar și domiciliat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. Mihail Eminescu nr. 23/2, ap. 5.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.05.2013 - 12.01.2015;

instanța de apel: 20.02.2015 - 19.11.2015;

instanța de recurs: 26.01.2016 - 17.05.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 12 ianuarie 2015, Dumbravă Marian a fost achitat de învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală, Dumbravă Marian se învinuiește de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și anume, că la 23 februarie 2013, aproximativ ora 22:30 min., având intenția comiterii unui act de huliganism, fiind în stare de ebrietate, conform procesului-verbal nr.1229 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei

din 23 februarie 2013, având un comportament obraznic, în timpul în care Iurii Silviu, se deplasa cu automobilul de model „Škoda Fabia” cu n/î CQH 757, pe str. M. Eminescu din or. Vatra, mun. Chișinău, l-a stopat forțat cu automobilul cu care se deplasa pe aceeași stradă, de model „Opel” și încalcând grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, a deschis forțat ușa șoferului și fără nici un motiv i-a aplicat o lovitură cu pumnul în fața lui Iurii Silviu, l-a apucat de scurtă și l-a dat jos din automobil aplicându-i multiple lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de examinare medico-legală nr. 867 din 26.02.2013, escoriații pe buza superioară, echimoză pe mucoasa buzei superioare, echimoză în regiunea iliacă dreaptă, echimoză pe gamba dreaptă, ce se califică ca vătămări neînsemnate.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și partea vătămată Iurii Silviu.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Dumbravă Marian, să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) din Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, invocând că instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că Dumbravă Marian, prin declarațiile sale, încearcă să se eschiveze de la răspunderea penală și eronat a apreciat probele aduse de către partea acuzării.

3.2. Partea vătămată Iurii Silviu, a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri și atragerea la răspundere penală a inculpatului Dumbravă Marian, conform art. 287 alin. (1) Cod penal, cu achitarea daunelor morale conform cererii, invocând că instanța de fond a omis probele și mărturiile care dovedesc vinovăția inculpatului și nu a luat în considerație probele acumulate în cadrul urmăririi penale și nici chiar mărturiile martorilor date în instanță, intenționat nu le-a reflectat în sentință pentru a-l achita pe inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, apelurile declarate de către procuror și partea vătămată au fost admise, casată sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 12 ianuarie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit de prima instanță, după cum urmează:

- încetează procesul penal intentat în privința lui Dumbravă Marian pe art. 287 alin. (1) Cod penal, din motivul că fapta inculpatului constituie o contravenție;

- Dumbravă Marian, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional și în baza art. 30 Cod contravențional, Dumbravă Marian a fost eliberat de răspundere contravențională, din motivul că a expirat termenul de prescripție, și a fost încetat procesul

contravențional.

4.1. Instanța de apel a constatat, că inculpatul Dumbravă Marian, la 23 februarie 2013, aproximativ în jurul orelor 20:00, a comis vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, în următoarele circumstanțe:

La 23 februarie 2013, aproximativ în jurul orelor 20:00, cet. Dumbravă Marian, fiind la volanul automobilului de model Opel Vectra, cu n/î. C JL 720, de culoare albastră, a mers în ospeție la nașul sau de cununie cet. Pogor Victor. Soția lui Dumbravă Marian, i-a comunicat că cineva i-a făcut ceva la automobilul lui care se afla parcat la poartă. Ultima s-a apropiat de poartă și-a observat un automobil de culoare neagră, cu geamurile umbrite cu numărul de înmatriculare C QH 757. Ea nu a observat persoana care se afla la volan, deoarece geamul deja se închidea, iar sticla era toantă. Ieșind afară din casă și cercetând mașina au observat ca era zgâriată partea dreaptă lateral. După ce a ieșit de la nașul Pogor Victor, s-au deplasat cu automobilul spre casă și aproximativ în regiunea cazangeriei și casei cu nr. 21, str. Mihai Eminescu, or. Vatra, a observat că s-a aprins lumina de la un automobil întunecat cu geamurile umbrite, care se afla între cazangerie și casa cu nr. 21, pe drumul secundar. Ei se deplasau regulamentar când un automobil întunecat a ieșit de pe drumul menționat mergând în fața automobilului lor la aproximativ o distanță de 10-15 m. A atras atenția că numărul automobilului care se deplasa în față coincide cu cel pe care i l-a comunicat soția. Cu lumina fază lungă - fază scurtă, i-a semnalat automobilului din față să se oprească, la ce ultimul a fost stopat pe partea dreaptă laterală a str. Mihai Eminescu. Dumbravă Marian a parcat automobilul pe partea laterală stângă a traseului mai în fața automobilului de culoare închisă. Dumbravă Marian a coborât din automobil, iar pasagerul Victor Pogor a rămas în automobil pe bancheta din față, partea șoferului, dreapta, vorbind la telefon. Dorind să afle cine este la volanul automobilului de culoare închisă, s-a apropiat la o distanță de 0,5 metri de la ușa șoferului. În acel timp, șoferul automobilului de culoare închisă a deschis brusc ușa și în timpul în care a ieșit din automobil, șoferul i-a aplicat o lovitură în regiunea nasului lui Dumbravă Marian. Ulterior, ultimul a fost lovit și cu piciorul în regiunea capului. Dumbravă Marian l-a apucat pe șoferul automobilului, care s-a dovedit a fi Iurii Silviu, de scurtă și căzând jos ambii au continuat altercația la pământ. Ambii s-au ridicat în picioare și au fost despărțiți de cei prezenți. Salvarea a fost chemată de către Dumbravă Marian, iar poliția de către Iurii Silviu.

Astfel, prin acțiunile sale, Dumbravă Marian a comis contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, adică, *vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, aplicarea de lovituri care au provocat dureri fizice.*

Necătând la faptul că, cet. Dumbravă Marian nu și-a recunoscut vina, faptele

sale contravenționale sunt pe deplin probate și dovedite prin probele administrate la dosar, cercetate în instanța de fond, analizate sub toate aspectele la intima convingere și cărora li s-a dat o încadrare obiectivă și corectă. Probe cercetate și în instanța de apel și apreciate din punct de vedere a pertinenței și concludenței după cum urmează:

- *declarațiile cet. Dumbravă Marian;*
- *declarațiile părții vătămate Iurii Gheorghe;*
- *declarațiile martorilor: Bobeica Ion, Iepure Galina, Mamaliga Gheorghe, Șutincov Igor, Melnic Iurie, Russu Andrian, Pletos Iulia, Ispas Nicolae, Pogor Victor, Danila Denis, Pulisca Vasile, Pogor Dumitru;*
- *plângerea depusă de către Iurii Silviu /f.d. 6, vol. I/;*
- *proces - verbal de cercetare la fața locului /f.d. 12, vol. I/;*
- *procesul-verbal de examinare medicală nr. 887 din 24.02.2013, prin care se confirmă că Silviu Iurii nu a consumat alcool /f.d. 18, vol. I/;*
- *procesul-verbal de examinare medicală nr.886 din 24.02.2013, ce confirmă că Pogor V. se afla în stare de ebrietate alcoolică /f.d. 66 – 67, vol. I/;*
- *procesul-verbal de examinare medicală nr. 1229 din 23.02.2013, prin care se confirmă că Dumbravă Marian se afla în stare de ebrietate /f.d. 66 – 67, vol. I/;*
- *proces - verbal de ridicare de la Silviu Iurie a unui CD /f.d. 71, vol. I/;*
- *procesul - verbal de examinare a CD -R /f.d. 73, vol. I/.*

Astfel, instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate sau, după caz, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea contravenției respective de către inculpatul Dumbravă Marian.

Totodată, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a constatat, că în acțiunile inculpatului Dumbravă Marian, lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece conflictul între inculpat și partea vătămată a apărut în urma relațiilor ostile existente între ei și care și-au atins apogeul în momentul când a fost observat de către Dumbravă Marian, că i s-a deteriorat mașina, însă instanța neîntemeiat l-a achitat pe Dumbravă Marian, deoarece în acțiunile inculpatului se conțin elementele contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Instanța de apel a indicat că, procesul contravențional în privința lui Dumbravă Marian în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, urmează a fi încetat pe motiv că a expirat termenul de prescripție prevăzut la art. 30 Cod contravențional punct. 2) și 3) care prevede că „Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni și termenul de prescripție curge de la

data săvârșirii contravenției”.

În contextul celor menționate, instanța de apel a reținut faptul că, Dumbravă Marian a comis contravenția prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, la 23.02.2013 și la momentul pronunțării deciziei, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale de 3 luni, a expirat.

Totodată, instanța de apel a conchis că, necătând la faptul că inculpatul Dumbravă Marian, este vinovat de comiterea contravenției nominalizate, instanța de apel nu are temei pentru soluționarea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral în beneficiul lui Silviu Iurie. În afară de aceasta, probele expuse, confirmă că acțiunile lui Dumbravă Marian au fost generate de acțiunile lui Iurie Silviu. Pe baza plângerii lui Dumbravă Marian, au fost inițiate acțiuni de verificare, care au evaluat mai întâi cu ordonanțe de refuz în urmărirea penală, iar ulterior, prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 12 mai 2015, a fost admisă cererea lui Dumbravă Marian și a fost anulată ordonanța procurorului sect. Buiucani, mun. Chișinău, Roșea Ion, privind refuzul pornirii urmăririi penale din 05.12.2014, prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale în baza plângerii cet. Dumbravă Marian nr. 3948 din data de 06.03.2014 și clasarea procesului penal. Prin aceeași încheiere, a fost anulată ordonanța din 23.03.2015, adoptată de procurorul adjunct al Procuraturii sect. Buiucani, mun. Chișinău, Nicolae Tricolici, prin care s-a respins ca neîntemeiată plângerea lui Dumbravă Marian, privind dezacordul cu ordonanța din 05.12.2014 și au fost restituite materialele procurorului pentru a efectua un control suplimentar sub toate aspectele a celor invocate de către Dumbravă Marian.

Din acest motiv, instanța de apel a respins acțiunea civilă ca fiind neîntemeiată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar, de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin și inculpatul Dumbravă Marian.

5.1. Procurorul își întemeiază recursul în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, cu remiterea cauzei penale spre judecare în aceeași instanță de apel, în altă componență.

Recurentul indică că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către procuror, astfel hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului. Totodată indică că instanța de apel a încălcat normele de procedură penală și anume, nu a oferit inculpatului ultimul cuvânt cât și s-a retras în camera de deliberare ca mai apoi să dispună

reluarea cercetărilor judecătorești, încălcând astfel art. 380, 382, 383 Cod de procedură penală.

Totodată, procurorul indică că instanța de apel incorect a apreciat lipsa elementului de „loc public”.

5.2. Inculpatul în recursul declarat indică că, instanța de apel a interpretat și apreciat greșit probele cauzei penale, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel din 19 noiembrie 2015, cu menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 12 ianuarie 2015.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, partea vătămată a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către procuror, susținând integral recursul declarat de către procuror și solicitând casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei penale la rejudecare în aceeași instanță de apel, în altă componență.

7. Verificând argumentele invocate de recurenți, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către inculpat urmează a fi respins iar recursul declarat de către procuror admis din următoarele considerente:

7.1. Referitor la recursul declarat de către inculpatul Dumbravă Marian, Colegiul penal indică că în esență, recurentul invocă că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probele administrate în cauză, ajungând neîntemeiat la concluzia că acțiunile acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 78 Cod contravențional.

În acest sens, Colegiul penal lărgit indică că, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1), (2) Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, la etapa judecării recursului, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al instanței de fond și al instanței de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la greșita reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci v-a verifica prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvârșite de inculpatul Dumbravă Marian.

Ca urmare, Colegiul conchide că, argumentele indicate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor adoptate pe caz și potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal respinge recursul declarat de către inculpatul Dumbravă Marian ca inadmisibil.

7.2. Referitor la recursul ordinar declarat de către procuror, Colegiul penal lărgit menționează că, conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Cu referire la argumentul procurorului că, instanța de apel a încălcat normele de procedură penală prin faptul că, nu a oferit inculpatului ultimul cuvânt Colegiul penal lărgit îl respinge, deoarece din materialele dosarului se confirmă faptul că inculpatului i s-a oferit ultimul cuvânt după terminarea cercetării judecătorești suplimentare (f.d. 164, vol. II).

În prezenta cauză, Colegiul lărgit constată, că și-a găsit confirmarea temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, indicat de către procuror și anume: cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în legătură cu ce urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Procurorul indică că instanța de apel incorect a apreciat lipsa elementului de „loc public”, cu ce Colegiul penal lărgit este de acord.

Astfel, instanța de apel, a apreciat în mod eronat, noțiunea de loc public prin prisma art. 131 Cod penal, la pronunțarea hotărârii. Prin urmare, pe de o parte instanța admite că fapta a fost săvârșită pe str. M. Eminescu din or. Vatra, mun. Chișinău, care de fapt este loc public, ca pe de altă parte, din motive neînțelese, prin soluția dispusă să constate contrariul.

Prin urmare, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 131 lit. a) Cod penal, conform căruia prin săvârșirea faptei în public se înțelege fapta comisă într-un loc care prin natura sau destinația lui este întotdeauna accesibil publicului.

Totodată, Colegiul penal lărgit, indică că, huliganismul reprezintă o faptă săvârșită în public, însă nu neapărat într-un loc public. Or, conform art.131 lit. c) și e) Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public și atunci când este comisă: într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă

aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Mai mult ca atât, Colegiul penal conchide că, instanța de apel superficial s-a expus asupra declarațiilor martorilor acuzării care sunt contradictorii cu declarațiile martorilor apărării.

Ori, declarațiile martorilor Pogor Dumitru, Pulisca Vasile, Iepure Galina, Ispas Nicolai și Rusu Adrian care au declarat că se aflau împreună când au observat conflictul, se combat între ele, iar instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acestui fapt, sau s-a pronunțat superficial-arbitrar, fără argumentarea cuvenită.

În această privință, Plenul Curții Supreme de Justiție, în Hotărârea din 12.12.2005, nr. 22, „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, explică următoarele”...dacă instanța de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea, să indice din ce motive ele urmează a fi neapreciate ori respinse ca probe.”

În această situație instanța este obligată să analizeze toate probele administrate, în mod conjugat și nu independent una de alta. În consecință, instanța de apel nu a procedat în mod corect la analiza și aprecierea probelor, iar concluzia la care a ajuns este eronată și nu este în concordanță cu situația de fapt.

Analizând declarațiile date de martori care sunt total contradictorii, instanța de apel a constatat că, inculpatul se face vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 Cod de procedură penală, fără a indica care declarații au fost respinse și care au fost admise. Instanța de apel la baza pronunțării hotărârii enumeră ca probe ce dovedesc vina inculpatului toate declarațiile martorilor (*pct. 4.1. din prezenta decizie*) care se combat între ele fără a se pronunța asupra acestui fapt.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că, instanța de apel a încălcat prevederile art. 383 alin. (1) Cod de procedură penală, deoarece a reluat cercetarea judecătorească fără a emite o încheiere motivată (f.d. 159, vol. II).

Această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs deoarece soluționarea chestiunii respective ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel, care conform art. 414 Cod de procedură penală, trebuie să judece apelurile din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeiniciei sentinței atacate.

În asemenea condiții, Colegiul penal, constatând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434 și 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de inculpatul Dumbrovă Marian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015.

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Dumbrovă Marian Vasile*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac în partea dispunerii rejudecării, iar în partea respingerii hotărârii atacate este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la **14 iunie 2016**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan